

# De rol van brandweercultuur en gedrag bij het nabespreken van incidenten

Nabesprekingen van incidenten worden volgens repressieve brandweermensen beïnvloed door de hechte brandweercultuur en door de houding en het gedrag binnen een ploeg.

## Bevorderende en belemmerende factoren

### Bevorderend werken:

- > Elkaar kennen en wederzijds vertrouwen.
- > Openheid naar elkaar.
- > Voorbeeldgedrag van (in)formele leiders.
- > Een cultuur waarin nabespreken vanzelfsprekend is.

### Belemmerend zijn:

- > Hiërarchie.
- > Groepsdruk.
- > Angst voor oordelen van anderen.
- > Loyaliteit aan de groep.
- > Niet verder willen kijken dan het bereikte doel.

## Aandachtspunten voor het nabespreken van incidenten



### Aandachtspunten voor leidinggevendenden

- > Van leidinggevendenden wordt verwacht dat zij binnen hun ploeg of post aanvoelen of een nabespreking nodig is.
- > Voorbeeldgedrag van (in)formele leiders is belangrijk, zeker als het gaat om zich open en kwetsbaar op te durven stellen tijdens nabesprekingen.
- > Als leidinggevende is het bij nabesprekingen goed aandacht te hebben voor:
  - > De samenstelling van de groep. Deze kan invloed hebben op een nabespreking. Wanneer er mensen van buiten de ploeg aanwezig zijn kan dit ertoe leiden dat mensen wat afwachtender zijn in het delen van hun ervaringen.
  - > De volgorde waarin deelnemers tijdens nabesprekingen aan bod komen. Dit kan invloed uitoefenen op de inhoud van nabesprekingen. Wie als eerste wat zegt, en wat diegene zegt, kan de rest van een nabespreking beïnvloeden.
  - > Het creëren van een vertrouwde, veilige omgeving. De aanwezigen bij een nabespreking kunnen hier invloed op hebben. Afspraken over het doel van de nabespreking en wat er met de uitkomsten gedaan wordt (worden deze breder gedeeld of niet?) dragen bij aan het creëren van een veilige omgeving.



### Aandachtspunten voor individuen

- > De eigen houding en het eigen gedrag tijdens een nabespreking kunnen invloed uitoefenen op het gedrag van anderen.
- > Ben je zelf positief om leerpunten te delen en ga je open het gesprek in? Door dat uit te spreken of je zo op te stellen tijdens een nabespreking, kun je anderen motiveren om dat ook te doen.



### Aandachtspunten voor de regio

- > Er wordt een verschil opgemerkt tussen de behoefte van een ploeg, de post en de regio om wel of niet een incident officieel na te bespreken.
- > Incidenten worden vaak informeel nabesproken, maar lessen breder delen gebeurt weinig. Dit komt mede door angst voor oordeel en gevolgen. Dit belemmert het gezamenlijk leren als brandweer.



## Colofon

Deze factsheet is gebaseerd op het onderzoek 'De rol van brandweercultuur en gedrag bij het nabespreken van incidenten' (NIPV, 2026). Op [www.nipv.nl](http://www.nipv.nl) kunt u dit rapport downloaden.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, April 2026